

DOKUMENT			SIDA
Position: Svenska barn i Syrien			1(3)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Avdelningen KLIV	2019-07-12	Position	1

Position: Svenska barn i Syrien

Positionen i korthet

- Barn ska inte hållas ansvariga för föräldrars brott
- Svenska barn i Syrien ska ges stöd i återvändandet till Sverige
- Att ge stöd till Svenska barn i Syrien är inte i motsats till att stödja offer för IS/Daesh terror
- Det är upp till rättsrådgivande myndigheter att utreda och beivra brott som kan ha begåtts av svenska barns föräldrar i Syrien som misstänks ha stridit för terrorgrupper. Dessa brott bör bemötas med rättssäkerhet och demokratisk rättstradition
- Svenska kyrkan har tillit till att kommuners och myndigheters agerande sker i samklang med principen om barnens bästa.

Teologisk bakgrund

Gud kallar oss att se, inte att titta bort eller blunda. Som medmänniskor och kristna har vi uppdraget att värna varandras liv. Som kyrka finns det ingen tvekan om varför vi engagerar oss för människor i utsatthet, på flykt, i humanitära kriser. Det handlar om kärleken till vår nästa och som kyrka välkomnar vi dem. Kristen tro vilar på övertygelsen att vi är en enda mänsklighet och att vi har ansvar för varandra. Som kyrka har vi ett specifikt uppdrag att värna barn och att uppmärksamma orättvisor, ofrihet och utsatthet som barn föds in i och befinner sig i.

Barnkonventionen som snart blir svensk lag uttalar att varje barn – oberoende av hudfärg, kön, språk, religion, livsåskådning, funktionsnedsättning, klass och plats i världen – har rätt till ett värdigt liv, hälsa och utveckling. De länder som har skrivit under barnkonventionen har tagit på sig ansvaret för att dess krav förverkligas. I Sverige ger barnkonventionen ett delat språk och gemensamt verktyg för de politiska partier, myndigheter, barnrättsorganisationer och andra ideella organisationer som har barnets bästa för ögonen. Barnkonventionen blir som en mötesplats för alla som vill arbeta för barnets sak.

Tillsammans med andra vill vi verka för barnets bästa och barnkonventionens argument ryms inom Den kristna tron. Svenska kyrkan har i Kyrkoordningen angett att barnet har en särställning i kristen tro och ska verka för barnets bäst i Svenska kyrkans alla delar.

Analys

Den humanitära situationen för barn som befinner sig i läger i Syrien bedöms i dagsläget vara katastrofal, brist på mat, sjukvård och andra livsnödvändigheter bidrar till att barn idag dör i de läger som inrättas för att inhysa misstänkta terrorister och andra IS/Daesh-anhängare. Lokala myndigheter

DOKUMENT			SIDA
Position: Svenska barn i Syrien			2(3)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Avdelningen KLIV	2019-07-12	Position	1

har uttryckt att de inte har möjlighet att ta hand om de barn som sitter i lägren och ombett omvärlden att ta hand om sina medborgare. I detta har Sveriges regering ett ansvar att ta hand om de barn med svenskt medborgarskap som far illa och stödja dem i återvändande processen till Sverige.

Vad gäller deras föräldrar så är bedömningen från Riksåklagarmyndigheten och Centrum mot våldsbejakande extremism (CVE) är att nuvarande lagstiftning kan hantera de som misstänks för terrorbrott som kommer till Sverige från konfliktområdet. Oavsett om föräldrarna återvänder till Sverige och hanteras av myndigheterna i Sverige eller döms i regionen så är det upp till rättsrådande myndigheter att beivra brott som begåtts i en rättssäker och demokratisk process. Föräldrarnas situation ska inte heller påverka barnens möjligheter att få det stöd de har rätt till.

På regional- och kommunalnivå kan återvändande barn från Syrien komma att skapa medialt intresse och påfrestning i den vardagliga driften. Bedömningen är dock att konfliktytorna är av politisk och ekonomisk art, snarare än juridisk. Vissa kommuner som kan komma att ta emot flera barn har, enligt CVE, uttryckt önskan om statligt ekonomiskt stöd.

Utifrån ett barnrättsperspektiv är det självklart att varje land som ratificerat barnkonventionen också lever upp till det som konventionen anger. Barnkonventionen handlar om barnets rättigheter och det är särskilt viktigt att inte åsidosätta dessa rättigheter just då omständigheterna är problematiska, det är därför konventionen finns. Svenska kyrkans förståelse av barnkonventionen är att den grundar sig i att barnet har ett givet och okränkbart värde. Detta värde kan inte upphöra eller får åsidosättas på grund av att vårdnadshavarna gjort vissa val, varit en del av en terrororganisation, begått brott eller förmått barnet att begå brott.

Positionen

I och med denna position bekräftas att Svenska kyrkan ansluter sig till Rädda barnens position i frågan som de framfört i sitt öppna brev till statsminister Stefan Löfven den 12 april 2019.¹ Ärkebiskopen har tidigare visat sitt stöd för Rädda barnens öppna brev och genom denna position så bekräftas att Svenska kyrkan nationell nivå ansluter sig till Rädda barnens position kring svenska barn som far illa i Syrien. Svenska kyrkan står upp för att barn inte ska straffas för sina föräldrars eventuella brott. Barn har individuella rättigheter, ett grundläggande värde, som måste respekteras. Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna är tydlig i artikel 13.2 att alla har rätt att återvända till sitt hemland. Svenska kyrkan påtalar i denna position att denna rättighet även gäller barn. Barnkonventionen är också tydlig i artikel 39 att barn som har utsatts för väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och återanpassning. Svenska kyrkan vill påtala att Svenska kyrkan har tillit till att kommuners och myndigheters agerande sker i samklang med ovanstående principer och för barnens bästa.

När det kommer till föräldrars ageranden så är det upp till rättsrådande myndigheter att utreda och beivra eventuella brott som begåtts av svenska barns föräldrar i Syrien som misstänks ha stridit för

¹ <https://press.raddabarnen.se/pressreleases/oepet-brev-till-statsminister-stefan-loefven-om-barn-i-syrien-2859904>

DOKUMENT			SIDA
Position: Svenska barn i Syrien			3(3)
UPPRÄTTAT AV	DATUM	DOKUMENTBETECKNING	VERSION
Avdelningen KLIV	2019-07-12	Position	1

terrorgrupper. Dessa brott bör bemötas med rättssäkerhet och demokratisk rättstradition i enlighet med Den allmänna förklaringen av de mänskliga rättigheterna.

Svenska kyrkan har likt Rädda barnen ett humanitärt arbete, men i fallet Syrien så är möjligheten att verka kraftigt begränsat jämfört med Irak där det finns det ett större humanitärt stöd och utvecklingsarbete tillsammans med personer som drabbats av IS/Daesh terror. Att verka för att svenska barn i Syrien ska få möjligheten att återvända till Sverige står inte i kontrast till att ge stöd till terrorns offer i regionen.